

بازخوانی پیمان سنتو

۲۱ دی ۱۳۹۴ ساعت ۲۳:۳۱

فوریه ۱۹۵۹ و در چهارمین سالروز تاسیس «پیمان بغداد» "نیکیتا خروشچف" رهبر وقت شوروی "شاه ایران" را با اشاره به عضویت ایران در پیمانهای نظامی غرب و متحد شدن با آمریکا بر ضد شوروی، شدیداً مورد حمله و نکوهش قرار داد و گفت که "شاه"، ایران را به صورت ابزاری در دست آمریکا قرار داده و این کشور را به پایگاه آمریکا مبدل ساخته که شوروی نمی تواند در قبال چنین وضعیتی بی اعتنا بماند.

جوان و تاریخ- بازخوانی تاریخ

در دوران جنگ سرد؛ استراتژی دولت آمریکا مبنی بر ایجاد حلقه ای از اتحادیه های نظامی وابسته به غرب پیرامون شوروی و چین و اصطلاحاً «کانتینمنت» بود. بر اساس این راهکار؛ پیمان های «ناتو» در اروپا و «سیتو» در جنوب شرقی آسیا بوجود آمدند. در ارتباط با همین راهکار؛ فوریه ۱۹۵۵ عراق و ترکیه «پیمان بغداد» را بستند و اعلام کردند که کشورهای عضو «جامعه عرب» و دیگر کشورهای علاقه مند به صلح و امنیت خاورمیانه که آن دو دولت آنها را به رسمیت شناخته باشند می توانند به این پیمان بپیوندند. در آن سال ها بیش از آنکه آمریکا از نفوذ شوروی در خاورمیانه نگران باشد، "جمال عبدالناصر" زبان مشترک اعراب، انگلستان را به وحشت انداخته بود. برای پیشگیری از نفوذ و گسترش «نهضت مصر»، ایران می بایست در رأس «پیمان نظامی بغداد» باشد. بنابر این ایران، پاکستان و نیز بریتانیا هم به این پیمان پیوستند. پیمان بغداد متعاقب کودتای عبدالکریم قاسم در عراق - ۲۳ تیر ۱۳۳۷ - ضربه اساسی دید. "قاسم" که یک نظامی چپگرا بود به این پیمان روی خوش نشان نداد، در نتیجه مرکزیت پیمان به آنکارا انتقال یافت و بعدها با خروج بغداد از آن به «پیمان سنتو» شهرت یافت در آن زمان، پاکستان با عضویت در «سنتو» و «سیتو» و ترکیه در «سنتو» و «ناتو» حلقه های متصله این زنجیر بودند. فوریه ۱۹۵۹ و در چهارمین سالروز تاسیس «پیمان بغداد» "نیکیتا خروشچف" رهبر وقت شوروی "شاه ایران" را با اشاره به عضویت ایران در پیمانهای نظامی غرب و متحد شدن با آمریکا بر ضد شوروی، شدیداً مورد حمله و نکوهش قرار داد و گفت که "شاه"، ایران را به صورت ابزاری در دست آمریکا قرار داده و این کشور را به پایگاه آمریکا مبدل ساخته که شوروی نمی تواند در قبال چنین وضعیتی بی اعتنا بماند. "خروشچف" ضمن انتقاد از "شاه"، مفاد قرارداد سال ۱۹۲۱ ایران و روسیه را به وی یاد آور شد و گفت که از بیم همین قرارداد، انگلستان در طول سالهای ملی شدن نفت ایران نتوانست دست به حمله نظامی بزند و مناطق نفتخیز ایران را تصرف کند. پی این انتقاد، جنگ

رادیویی دوکشور شدت یافتدر نهایت ایران، پس از «انقلاب اسلامی» در سال ۱۹۷۹ از این پیمان خارج شد و نیز پس از خروج ترکیه و پاکستان، این پیمان به طور کلی از میان رفتسازمان «سیتو» هم هرگز نتوانست موفق باشد و در سال ۱۹۷۷ منحل شد و تنها سازمان «ئاتو» توانست به بقای خویش ادامه دهد. اخیراً "ولادیمیر پوتین" تلویحاً از طرح پنهانی «کانتینمنت» تازه غرب علیه روسیه اشاره و نسبت به آن انتقاد کرد

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/۲۰۹۲۲/سنتو-پیمان-باز-خوانی/>